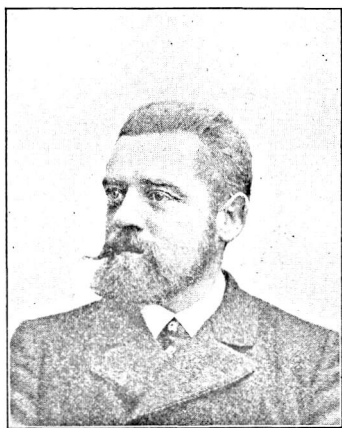

Jørgen Petersen.

F. den 7. Juni 1854. — D. den 19. Juni 1908.

Da Dalum Højskole nogle Aar efter *Kristen Kolds* Død (1870) maatte indstille sin Virksomhed, følte fynske Landmænd sig ilde berørte af, at Højskolen stod ubrugt. Efter Samraad med dem skrev i 1885 Pastor *Fr. Nygaard*, S. Næraa, til Frime-nighedspræsten i Rødding, *Cornelius Appel*, om ikke hans Sønner *Axel* og *Hans* havde Lyst til at fortsætte

Kolds gamle Skole som Landbrugsskole. Overvejelserne herom førte til, at *Hans Appel* henvendte sig til sin gamle Læsekammerat paa Landbohøjskolen, *Jørgen Petersen*, der den Gang var Assistent under Docent *Fjord*, om sammen med sig at rejse en Landbrugsskole paa Fyn. Landmændene tilbød et rentefrit Laan paa 10,000 Kr. og dertil mod billig Rente aarlige Bidrag i 5 Aar af andre 10,000 Kr. Jørgen Petersen slog til, han købte Skolen (40 Tdr. Ld. og Bygninger til 28,000 Kr.) for ca. 50,000 Kr., og den 4. November 1886 begyndte da Dalum Landbrugsskole sin Virksomhed med *Hans Appel* som første Medarbejder og *Jørgen Petersen* som Forstander.

Valget af Forstander viste sig at være saare heldigt, thi Jørgen Petersen havde et ypperligt Greb paa at vække og vejlede Ungdommen.

Han fødtes den 7. Juni 1854, og Forældrene vare Gaardfæsterfolk under Engelholm i Baarse ved Præstø; Faderen var i mange Aar Sognefoged og Lægdsmand. Sikkert har Sydsjællands smilende Natur og venlige, livlige Befolkning paavirket den opvakte og modtagelige Dreng, der dog ogsaa tidligt fik et Præg af Livets Alvor: 13 Aar gammel mistede han sin Moder, og hans Fader, der havde giftet sig igen, døde, da han var 17 Aar. Derefter mistede han en Broder og en Søster, saa hele hans nærmeste Slægt paa en Søster nær døde i Løbet af faa Aar. I nogle Optegnelser, Jørgen Petersen i sin Tid indsendte til Brug for »Biografisk Lexikon«, skriver han, at »dette har givet mit Liv Alvor«. Endvidere nævner han sit Ophold paa Brøderup og Testrup Højskoler og Tune Landboskole som afgørende for sin Udvikling — »fra disse Steder hentede jeg Oplysning og Mod« —, endelig fremhæver han, at »Samlivet og Samarbejdet med *Fjord* har haft den største Betydning for min Udvikling«. Af hans Livs *vita* kan endnu nævnes, at mellem Opholdet paa Skolerne og Arbejdet ved Forsøgslaboratoriet laa et Studium paa Landbohøjskolen, hvor Jørgen Petersen i 1882 blev Landbrugskandidat med Udmærkelse.

Jørgen Petersen oparbejdede Dalum Landbrugsskole til en af Landets største og bedste Landbrugsskoler. Det laa til hans frejdige og optimistiske Natur at have en aaben Haand, og kun saare nødtigt sparede han, naar det gjaldt Skolen og dens Virksomhed. Der byggedes om, og der byggedes til, Skolens Landbrug fordoblede og dreves saaledes, at det med Rette nævntes som et Mønsterlandbrug, der etableredes et særskilt Kursus for Mejerister, der opførtes Bygning til et fynsk Landbrugsmuseum og indrettedes et analytisk-kemisk Laboratorium o. s. v., og dygtige Lærere knyttedes til Skolen. Snart søgtes den af unge Mænd fra alle Landets Egne, og Elevantallet gik stærkt

frem saaledes, at ikke mindre end 1114 Lærlinge besøgte Skolen i de første 10 Aar af dens Bestaaen. Det var Jørgen Petersens Maal at faa den Aand og Tone over Arbejdet, som raader i de gode Folkehøjskoler, uden direkte Paavirkning gennem historiske Foredrag. Naar dette er lykkedes, skyldes det i første Linje, at Skolen henter sine Elever fortrinsvis fra Højskolerne eller fra Hjem, der ere paavirkede af disse.

I eminent Grad forstod Jørgen Petersen at vinde sine Elevers Tillid. Hans Person var bred og djærv, hans Optræden var ligefrem og venlig, men tillige med den fremragende Mands Myndighed over sig, og endelig bar hans Person det Præg af Retsind og Idealitet, som en modtagelig Ungdom rent instinktmæssig værdsætter højt hos sin Lærer. Talrige ere de taknemlige Vidnesbyrd, der foreligge fra Elever om, hvad de skyldte denne Mands Paavirkning.

De fleste vilde i Jørgen Petersens Sted have fundet, at de havde nok at tage vare paa. Han ejede imidlertid den Almensans, der bringer en dygtig Mand til villigt at paatage sig de offentlige Hverv, som hans Venner ønske røgtede af ham. Han blev saaledes valgt til Formand for den i 1898 oprettede »Odense Omegns Landboforening«, der nu er en af Landets største Landboforeninger, han var Medlem af Landbohøjskolens Tilsynsraad og (siden Efteraaret 1901) af Landhusholdningsselskabets Bestyrelsesraad, Formand for Statstyreskuekommissionen for Fyn, Medlem af Bestyrelsen for »De samvirkende Landboforeninger i Fyns Stift«, i en Aarrække Fællesdommer ved Dyrskuerne og i nogle Aar Formand for Agrarforeningens fynske Afdeling o. s. v. Dertil var han en søgt Foredragsholder og Forfatter af nogle Smaaskrifter, af hvilke et, »Vejledning for Mælkeleverandører«, er premieret af »Dansk Mejeristforening«. Ved den i Fjor afholdte 3. nordiske Landbrugskongres var han Medlem af Bestyrelsen for den 3. Sektion, der omfattede Landbrugsundervisning, Forsøgs- og Kontrolvæsen. Som en Anerkendelse

af hans offentlige Virksomhed dekoreredes han i 1903 med Dannebrogsoordenens Ridderkors.

Jørgen Petersen ejede en Egenskab, der var ham til uvurderlig Nytte under hans Virksomhed udadtil, han var en tolerant Mand. Han forkætrede ikke den, der havde en anden Mening end hans. Selvfølgelig kunde han harmes, naar han mødte Anskuelse, der vare dikterede af andre Hensyn end saglige, af selviske Grunde eller af snobbede Tilbøjeligheder opadtil eller nedadtil, men han havde den Sindets Dannelse, der lod ham respektere andres Meninger, og paa Forhaand var han rede til at betragte enhver begrundet Mening som en god Mening, fordi han forudsatte den at være fremsat i bedste Mening. Deraf den Fordragelighed, der prægede al hans Færd. Klart og myndigt forfægtede han sine Anskuelse, men han var tolerant overfor den Modstander, der viste ærlig Stræben, og de senere Aars just ikke sjældne Tendens i den landøkonomiske Diskussion, dens ofte hensynløse og personlige Form, var ham vederstyggelig.

Jørgen Petersen stod i sin frugtbareste Virksomhed, paa Højden af sin Manddomsgerning, da en ondartet Sygdom for omtrent et halvt Aar siden bandt ham til Lejet. Og da Døden endelig kom, var den en Befrielse.
